

ХАРЧЕНКО ТАМАРА ГРИГОРІВНА

кандидат психологічних наук, доцент

Доцент кафедри логопедії Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Спеціальний психолог науково-практичного центру кафедри логопедії. Член ВГО «Українська асоціація корекційних педагогів». Працює в університеті з 1994 року.

Базова освіта: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, 2001 рік, ОКР спеціаліст, кваліфікація: вчитель історії; 2003 рік, ОКР спеціаліст, кваліфікація: вчитель історії. Практичний психолог в закладах освіти.

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Інститут корекційної педагогіки та спеціальної психології, 2009 рік, денна аспірантура за спеціальністю 19.00.08 – спеціальна психологія.

Науковий ступінь, вчене звання:

Кандидат психологічних наук, спеціальність 19.00.08 – спеціальна психологія. Тема дисертації: «Психологічний супровід процесу ресоціалізації засуджених з вадами психічного розвитку» (2016 р.).

Нагороди:

Грамоти ректора СумДПУ імені А. С. Макаренка (2012, 2013 рр.);

Подяки Управління пенітенціарної служби України в Сумській області (2007 – 2015 рр.);

Грамота міського голови м. Суми (2014 р.);

Грамота Управління пенітенціарної служби України в Сумській області (2015 р.);

Подяки ректора СумДПУ імені А.С.Макаренка (2016, 2018, 2019 рр.);

Грамота Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації (2016 р.);

Грамота голови Сумської обласної державної адміністрації (2016 р.);

Подяка Північно-Східного управління з питань виконання покарань та пробації Міністерства юстиції України (2018 р.);

Подяка Національної академії педагогічних наук України (2019 р.).

Основні фахові курси: спеціальна психологія, загальна, вікова та педагогічна логопсихологія, психолінгвістика, дитяча нейропсихологія, психолого-педагогічний супровід осіб із особливими освітніми потребами, психодіагностика

та психокорекція осіб із порушеннями мовлення, психопатологія, соціально-правове забезпечення інвалідів, школознавство.

Коло наукових інтересів: психологічний супровід осіб із особливими потребами.

Публікації: 40 публікацій, зокрема 1 у виданні, що індексується у міжнародній наукометричній базі даних Scopus, та 1 – у Web of Science, 10 – у фахових виданнях, 28 – в інших наукових виданнях України.

Упродовж 2017 – 2021 років опубліковано понад 14 праць, основні з них:

1. Харченко Т. Г., Демченко О. Л. Особливості ігрової діяльності у дітей з загальним недорозвиненням мовлення: погляди науковців. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації: матеріали VII Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції* (15 лютого 2018 року, м. Суми). Суми : ФОП Цьома С. П., С. 175-178.
2. Харченко Т. Г. Дослідження особливостей самоконтролю та саморегуляції старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення III рівня. *Сучасні проблеми логопедії та реабілітації : матеріали VIII Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції* (15 лютого 2019 року, м. Суми). Суми : ФОП Цьома С. П., 2019. 196 с., С. 180 – 185.
3. Коваленко С. О., Артеменко Б. О., Харченко Т. Г. Вікові особливості формування просторово-часової орієнтації у осіб з різним рівнем фізичної активності. *Вісник Черкаського університету. Серія «Біологічні науки»*. № 2. 2019. С. 30–36.
4. Чистовська Ю. Ю., Харченко Т. Г., Жураківський І. О. Особливості виникнення і перебігу тривожних розладів та їх психотерапія. *Теорія і практика сучасної психології*. № 6, Т. 1. 2019, С. 117–120.
5. Ivaniі Olena, Ivaniі Ihor, Kharchenko Tamara. Three Subject Didactics in Professional-Pedagogical Training of Future Lawyers on the Basis of Acme-culturological Approach. *ASIA LIFE SCIENCES Supplement* 21(2): 479-491, 2019 *The Asian International Journal of Life Sciences* ISSN: 0117-3375.
6. V. A. Zavorodnia, O. I. Androshchuk, T.H.Kharchenko, L. I. Kudii, S. O. Kovalenko Haemodynamic effects of hyperventilation on healthy men with different levels of autonomic tone. ISSN 2519-8521 (Print) ISSN 2520-2588 (Online) *Regul. Mech. Biosyst.*, 2020, 11(1), 13–2
7. Щербакова Ірина, **Харченко Тамара**. Особливості самооцінки та саморегуляції поведінки дітей молодшого шкільного віку із мовленнєвими порушеннями. *Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал / голов. ред. А. А. Сбруєва. / Ірина Щербакова, Тамара Харченко*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. № 5 (109). С. 389-399.
8. Щербакова І. М., **Харченко Т. Г.** Поведінка дітей молодшого шкільного віку із мовленнєвими порушеннями. *Наукові перспективи: журнал*. 2021. № 11 (17) 2021. С. 401-411.
9. Shcherbakova Iryna. Education for children with special educational needs amid the pandemic / Shcherbakova Iryna, **Kharchenko Tamara**, Yarkova Adelina // *Actual trends of modern scientific research. Proceedings of the 11th International*

scientific and practical conference. MDPC Publishing. Munich, Germany. 2021. Pp. 362-365.

10. Shcherbakova Iryna. Mental implications of the pandemic: neuroticism / Shcherbakova Iryna, **Kharchenko Tamara**, Masiuk Daniil // European scientific discussions. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. Potere della ragione Editore. Rome, Italy. 2021. Pp. 245-248.